

**Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка**

Кафедра іноземних мов та методики їх викладання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЛІТЕРАТУРА АНГЛОМОВНИХ КРАЇН

з галузі **01 Освіта / Педагогіка**
за спеціальністю **014 Середня освіта**
предметною спеціалізацією **014 Середня освіта (Мова і література (англійська))**
за освітньо-професійною програмою **бакалавра**

Кременець – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Література англomовних країн» для студентів з галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)), 2020 р. 14 с.

Розробники: Янусь Н.В., кандидат філологічних наук, викладач кафедри іноземних мов та методики їх викладання.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов та методики їх викладання. Протокол від 31 серпня 2020 року № 1.

Завідувач кафедри іноземних мов та методики їх викладання Воронцова Н.Г.

31.08.2020 р.

1. Вступ

Навчальна дисципліна «Література англomовних країн» є однією із вибіркових дисциплін для спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)), яка викладається в 8 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))	Курс:	
Змістових модулів – 4		4-й	4-й
Загальна кількість годин - 120	Освітньо-професійна програма: 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))	Семестр	
		8-й	8-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4	Ступінь вищої освіти: бакалавр	24 год.	4 год.
		Семінарські	
		24 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		72 год.	110 год.
		Вид контролю	
залік	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 40% до 60%
для заочної форми навчання – 8% до 92%.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: дати майбутнім філологам цілісне уявлення про літературу англomовних країн, ознайомити їх з основними літературними процесами у діахронній перспективі.

Завдання курсу:

- розкрити національну специфіку англomовної літератури, визначити основні періоди її розвитку, схарактеризувати їх;
- розкрити ідейно-художню своєрідність творчості найвидатніших представників літератури Великобританії та США, ознайомити студентів зі змістом та поетикою їхніх знакових творів;
- прищепити навички самостійної роботи з літературно-критичними джерелами: статтями, монографіями, підручниками, енциклопедіями тощо;
- розвинути навички літературознавчого аналізу художніх творів у єдності змісту та форми;
- удосконалити вміння творчого виразного читання художніх творів напам'ять, у тому числі й мовою оригіналу.

Курс «Література англomовних країн» спрямований на формування у студентів таких **професійних компетентностей:**

Загальні компетентності:

- ЗК1** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК2** Здатність навчатися та самонавчатися.
- ЗК4** Здатність до планування та розподілу часу.
- ЗК5** Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
- ЗК6** Здатність застосовувати знання на практиці.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

1. Знання сучасних методологічних засад предметної спеціалізації, теорії англійської мови, мовознавчих та літературознавчих питань (**ФК1**).
2. Здатність створювати умови для переносу лінгвістичних знань та навчального досвіду у вивченні рідної та іноземної мови, розвивати мовну увагу, виявляти подібності й відмінності в різних мовах (**ФК6**).
3. Здатність визначати предмет, мету й завдання навчальної дисципліни, її місце серед інших філологічних дисциплін і взаємозв'язки з ними;
4. Здатність аналізувати етапи розвитку літератури англomовних країн від античних часів до наших днів.
5. Здатність самостійно читати та аналізувати художні твори англomовних авторів.
6. Здатність розуміти закономірності літературного процесу англomовних країн, місце в ньому окремих періодів, стилів, напрямів, течій, шкіл та угруповань письменників.
7. Здатність систематично й цілісно уявляти англomовну літературу як феномен світової культури, в її взаємозв'язках з міфологією, релігією, мистецтвом, філософією, політикою, історичним процесом.
8. Здатність користуватись ядровим категоріально-понятійним апаратом літературознавства в цілому, науковими джерелами, що сприятиме створенню теоретичної основи для науково-дослідницької діяльності студентів-філологів.

Програмні результати навчання (ПРН). Після завершення курсу студент повинен:

ПРН5. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН16. Формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії з дотриманням етичних норм, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації.

ПРН20. Виявляти знання про українську мову та літературу в контексті глобалізаційних процесів.

ПРН22. Здатність до самостійного та автономного навчання упродовж життя, розвиток мотивів самоактуалізації у сфері професійної діяльності, уміння застосовувати творчі здібності, які характеризують готовність до створення принципово нових ідей.

Студенти повинні:

знати:

- історію становлення та розвитку літератури англомовних країн;
- життєписи визначальних представників англомовних літератур;
- історію написання, зміст та ідейно-естетичну сутність творів канонічних письменників Великобританії та США;
- критичні відгуки про твори того чи іншого автора провідних українських та зарубіжних науковців;
- сучасну проблематику літературознавчих досліджень у сфері вивчення літератур англомовних країн.

вміти :

- самостійно читати та аналізувати художні твори англомовних авторів;
- розуміти закономірності літературного процесу англомовних країн, місце в ньому окремих періодів, стилів, напрямів, течій, шкіл та угруповань письменників;
- систематично й цілісно уявляти англомовну літературу як феномен світової культури, в її взаємозв'язках з міфологією, релігією, мистецтвом, філософією, політикою, історичним процесом;
- користуватись ядровим категоріально-понятійним апаратом літературознавства в цілому, науковими джерелами, що сприятиме створенню теоретичної основи для науково-дослідницької діяльності студентів-філологів.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. *The Dawn of English Literature. The Middle English literature*

The ancient times of Britain. The Celts' beliefs and Celtic Sagas. The first legends in English literature. The Britons under Roman rule. The Anglo-Saxon conquest of Britain. "Beowulf" – the dawn of English literature. The setting of the poem. The legend and the archeological discovery. The growth of culture and literature. The literature of the Norman period (12th – 13th centuries). The Norman conquest. Types of literature brought by the Normans. The romance. The fable and the fabliau. Pre-Renaissance period in England. Geoffrey Chaucer and his "Canterbury Tales". Chaucer's contribution to literature.

Тема 2. The Renaissance in English literature

European Renaissance and its historical background. The Renaissance in England. The first Period of the Renaissance. Thomas More – the first English humanist of the Renaissance. "Utopia". Sonnets as a verse form which was very popular during the Renaissance. The second period of the Renaissance. The Predecessors of Shakespeare.

Тема 3. Enlightenment in English literature

Professional Authors "University Wits". William Shakespeare and four periods in Shakespeare's literary work. Eighteenth-century literature. The beginning of the novel. Jonathan Swift – the greatest of English satirists. His main works.

Змістовий модуль 2.

Тема 4. The Romantic movement in English literature

The Romantic movement. The general characteristic of the movement. The historical background. Two trends of the movement. The Passive romanticists. Peculiarities of the method of writing. The Lake Poets. The Revolutionary Romanticists. Persy Bysshe Shelley and his work which represents a decidedly materialist inflection of the Romantic dream of the fusion of poetry and life. George Gordon Byron and his poems "Mazeppa", "The Giaour". Sir Walter Scott and his main works devoted to Scottish history. "Rob Roy".

Тема 5. Critical Realism in the English literature. English literature of the XIXth century

The Critical Realism. The first half of the XIXth century. The Chartist movement and its literature. The new literary trend and its characteristic features. The last half of the XIXth century. The Fabian Society. The characteristic features of the literature. The Critical Realism and World literature. Charles Dickens. The life and literary activity. William Thackeray. His contribution to the World literature. Oscar Wilde, George B. Shaw, John Galsworthy, Herbert Wells. The main works.

Тема 6. English literature of the XXth century

Periods in English XXth century literature. Different trends in the development of literature. William Somerset Maugham. The novels "Theatre", "The Moon and Sixpence". John Galsworthy. Detective stories. Archibald Joseph Cronin. "The Citadel". Graham Green and his main works. The newest English literature after the Second World War.

Змістовий модуль 3.

Тема 7. American literature. The beginning of nation literature in America

American literature. The beginning of nation literature in America. William Bradford, Anne Bradstreet, Edward Taylor, Michael Wigglesworth, Samuel Sewall, Mary Rowlandson, William Byrd and their main works. The English language in America. Democratic origins and revolutionary writers. The American Enlightenment. Benjamin Franklin and his famous "Autobiography". The story of "Rip Van Winkle" by Washington Irving. James Fenimore Cooper and his novels.

Тема 8. The Renaissance in American literature

Herman Melville and his masterpiece "Moby-Dick or the Whale". Edgar Allan Poe – the inventor of detective fiction and his main works. The most popular American book of the XIX century "Uncle Tom's Cabin or Life Among the Lowly" by Harriet Beecher Stowe.

Тема 9. The romantic movement in American literature

The Romanticism in America and its literature. The new literary trend and its characteristic features. Peculiarities of the method of writing. The main representatives of the movement: essayists and poets, fiction.

Змістовий модуль 4.

Тема 10. Critical Realism in American literature

Mark Twain's views on humour in literature. "The adventures of Tom Sawyer and Huckleberry Finn". Theodore Dreiser and his work "An American Tragedy" which explores the dangers of the American dream.

Тема 11. American literature in the second half of the XIXth century

American literature in the second half of the XIXth century. The rise of the Critical Realism. Life and works of Walt Whitman. O'Henry – one of the most widely published American authors. Jack London's shot stories.

Тема 12. American literature of the XXth century

American literature of the XXth century. Modernism and Experimentation. The new literary trends and their characteristic features. Peculiarities of the method of writing. Thomas Stearns Eliot and his poetry. Robert Frost's poetry in American and world literature. "The Great Gatsby" by Francis Scott Key Fitzgerald, a brilliantly written, economically structured story about the American dream of the self-made man. Ernest Hemingway and his main works. Vladimir Nabokov. The life and literary activity.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. The English and American Literatures: from the beginning until our times												
Змістовий модуль 1. The Old English and Medieval Literature. From The Renaissance to the Enlightenment												
Тема 1. The Dawn of English Literature. The Middle English literature.	10	2	2			6	11	1	1			9
Тема 2. The Renaissance in the English literature.	10	2	2			6	11	1	1			9
Тема 3. The Enlightenment in the English literature.	10	2	2			6	9					9
Разом за змістовим модулем 1	30	6	6			18	31	2	2			27
Змістовий модуль 2. The Romantic Revival. The Victorian Literature. The Edwardian Literature. Modernism and Postmodernism												
Тема 4. The Romantic movement in English literature.	10	2	2			6			1			9
Тема 5. Critical Realism in the English literature.	10	2	2			6						9
Тема 6. English	10	2	2			6						9

literature of the XXth century.												
Разом за змістовим модулем 2	30	6	6			18	28		1			27
Змістовий модуль 3. The American literature.												
Тема 7. The American literature. The beginning of national literature in America	10	2	2			6	11	1	1			9
Тема 8. The Renaissance in American literature.	10	2	2			6	11	1	1			9
Тема 9. The Romantic movement in American literature.	10	2	2			6	9					9
Разом за змістовим модулем 3	30	6	6			18	31	2	2			27
Змістовий модуль 4. The American literature of the modern period												
Тема 10. Critical Realism in American literature.	10	2	2			6	10		1			9
Тема 11. The American literature in the second half of the XIXth century.	8	2	2			4	9					9
Тема 12. The American literature of the XXth century	8	2	2			4	9					9
Разом за змістовим модулем 4	26	6	6			14	28		1			27
ІНДЗ						4						12
Усього годин	120	24	24			72		4	6			120

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. The Dawn of English Literature. The Middle English literature.	2
2	Тема 2. The Renaissance in the English literature.	2
3	Тема 3. The Enlightenment in the English literature.	2
4	Тема 4. The Romantic movement in English literature.	2
5	Тема 5. Critical Realism in the English literature.	2
6	Тема 6. English literature of the XX th century.	2
7	Тема 7. The American literature. The beginning of national literature in America	2
8	Тема 8. The Renaissance in American literature.	2
9	Тема 9. The Romantic movement in American literature.	2
10	Тема 10. Critical Realism in American literature.	2

11	Тема 11. The American literature in the second half of the XIXth century.	2
12	Тема 12. The American literature of the XXth century	2
	Усього годин	24

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. The Dawn of English Literature. The Middle English literature.	2
2	Тема 2. The Renaissance in the English literature.	2
3	Тема 3. The Enlightenment in the English literature.	2
4	Тема 4. The Romantic movement in English literature.	2
5	Тема 5. Critical Realism in the English literature.	2
6	Тема 6. English literature of the XX th century.	2
7	Тема 7. The American literature. The beginning of national literature in America	2
8	Тема 8. The Renaissance in American literature.	2
9	Тема 9. The Romantic movement in American literature.	2
10	Тема 10. Critical Realism in American literature.	2
11	Тема 11. The American literature in the second half of the XIXth century.	2
12	Тема 12. The American literature of the XXth century	2
	Усього годин	24

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	The Dawn of English Literature. The Middle English literature.	6
2	The Renaissance in the English literature.	6
3	The Enlightenment in the English literature.	6
4	The Romantic movement in English literature.	6
5	Critical Realism in the English literature.	6
6	English literature of the XX th century.	6
7	The American literature. The beginning of national literature in America	6
8	The Renaissance in American literature.	6
9	The Romantic movement in American literature.	6
10	Critical Realism in American literature.	6
11	The American literature in the second half of the XIXth century.	6
12	The American literature of the XXth century	6
	Усього годин	72

Самостійна робота студентів включає:

- підготовку теоретичних питань курсу;
- складання письмових узагальнень до теми у вигляді тез (5-6 стор.);
- підготовку до практичних занять, виконання усних і письмових завдань, опрацювання основної й додаткової літератури по кардинальним проблемам літератури англословних країн;
- складання таблиць, схем тощо;
- самостійне читання художніх текстів.

7. Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ)

Індивідуальне завдання виконується студентом в позааудиторний час і перевіряється викладачем за розкладом консультативних та індивідуальних занять викладачів кафедри.

Основною метою цього виду діяльності є поглиблення набутих студентами під час аудиторних занять знань та удосконалення вмінь та навичок та демонстрації знання конкретного текстового матеріалу.

Орієнтовні завдання для індивідуальної роботи (ІНДЗ)

Індивідуальним завданням для студента, який слухає курс «Література англословних країн», є прочитання індивідуально канонічних творів запропонованого автора із запропонованого переліку та підготовка письмового відгуку про опрацьовані твори та усної відповіді під час виступу.

1. Епос «Беовульф».
2. Джефрі Чосер «Кентерберійські оповідання».
3. Джордж Гордон Байрон «Мазепа», «Гяур».
4. Вільям Шекспір «Гамлет», «Отелло».
5. Вальтер Скотт «Роб Рой».
6. Шарлота Бронте «Джейн Ейр».
5. Оскар Уальд «Портрет Доріана Грея».
7. Чарльз Діккенс «Пригоди Олівера Твіста».
6. Герберт Велс «Невидимець».
7. Джон Голсуорсі «Сага про Форсайтів».
8. Бернард Шоу «Пігмаліон»
9. Джеймс Фенімор Купер «Звіробій».
10. Гаріет Бічер Стоу «Хатина дядька Тома».
11. Теодор Драйзер «Сестра Керрі».
12. Володимир Набоков «Лоліта».

За умови вірного виконання завдання студент отримує оцінку – 10 балів.

8. Методи навчання

Лекція-діалог проблемний виклад матеріалу, пояснення, метод спостереження й аналізу мовних фактів, організація самостійного пошуку матеріалу, робота з науковою літературою,

проблемний виклад матеріалу, пояснення, SOS-метод, використання освітнього навчального середовища «Moodle».

9. Методи контролю

Усне опитування (індивідуальне, фронтальне) під час семінарських занять, перевірка конспектів першоджерел, оцінювання практичного виконання різноманітних завдань і вправ, заслуховування доповідей і академічних есе, представлення відео-презентацій.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Група	Семестр	Поточне тестування та самостійна робота		ІНДЗ (есе, проект, реферат, дослідження тощо)	Тест	Всього балів
		Лекції	Семінарські, практичні			
41-А	8	-	60	10	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
33-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання

90 -100 балів – **високий** рівень знань, повне оволодіння лінгвістичною термінологією, творчий виклад концепції.

75 – 89 балів – **середній** рівень знань, середнє оволодіння лінгвістичною термінологією, аргументований виклад концепції.

60 – 74 балів – **достатній** рівень знань, достатнє оволодіння лінгвістичною термінологією, репродуктивний виклад концепції.

0 – 59 балів – **низький** рівень знань,

низький рівень оволодіння лінгвістичною термінологією, фрагментарний вклад концепції.

Критерії оцінювання усної відповіді:

1. Повне викладення теоретичного питання;
 2. Надання необхідних дефініцій понять;
 3. Вміння творчо аналізувати лінгвістичний матеріал і робити узагальнюючі підсумкові висновки;
 4. Вміння зіставляти мовні явища в англійській та українській мовах, виявляючи специфіку відповідних явищ в обох мовах;
 5. Коректне мовлення;
 6. Змістовна, логічна, чітка побудова відповіді;
 7. Граматично, лексичне та стилістично правильне мовне оформлення.
- Допускається до 4-х граматичних або лексичних помилок. Оцінка **Добре** передбачає невиконання однієї вимоги до змісту або однієї-двох вимог до форми. Допускається 5-6 граматичних або лексичних помилок. Оцінка **Задовільно** передбачає такі вимоги: невиконання 2-3 вимог до змісту або однієї вимоги до форми. Допускається до 9 граматичних або лексичних помилок. Оцінка **Незадовільно** передбачає невиконання 4-5 вимог до змісту та двох вимог до форми. Наявність у відповіді студента 10 та більше граматичних або лексичних помилок.

Критерії оцінювання письмової відповіді на семінарах:

Письмові відповіді студентів оцінюються двома оцінками:

1) **за зміст** (повнота висвітлення теми модуля, логічна послідовність викладу теоретичної проблеми, відповідність змісту роботи темі, стиль, виразні засоби та ін.)

2) **за грамотність:** враховуються помилки граматичного, стилістичного, орфографічного і пунктуаційного характеру.

Оцінка **Відмінно** ставиться, якщо повністю розкрита тема змістового модуля, продемонстрована логічна послідовність викладу, хороший стиль. Оцінка **Відмінно** ставиться при наявності на сторінці до 4 несуттєвих орфографічних, граматичних або лексичних помилок.

Оцінка **Добре** ставиться, якщо в роботі мають місце незначні стилістичні помилки (не більше 1-2 на сторінку) і деякі недоліки у висвітленні аналізованої теоретичної проблеми. Оцінка **Добре** ставиться при наявності в роботі не більше 5-6 орфографічних, граматичних і лексичних помилок.

Оцінка **Задовільно** ставиться за неповне висвітлення змісту проблеми, порушення логічної послідовності викладу, за слабкі знання теоретичного матеріалу, бідність засобів вираження думки, поганий стиль. Оцінка **Задовільно** ставиться при наявності не більше 9 орфографічних, граматичних або лексичних помилок.

Оцінка **Незадовільно** ставиться за невідповідність змісту темі модуля, за примітивні знання теоретичної проблеми, невміння правильно використовувати лексичний матеріал, за примітивний стиль. Оцінка **Незадовільно** ставиться при наявності більше 10 помилок, перелічених вище.

11. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення курсу представлено наступними навчально-методичними матеріалами:

- робоча програма;
- стислі конспекти лекцій (у т.ч. електронний варіант на платформі Moodle);
- питання до семінарських занять (у т.ч. електронний варіант на платформі Moodle);
- практичні завдання за тематикою змістових модулів (у т.ч. електронний варіант);
- тестові завдання (на паперових носіях);
- індивідуальні навчально-дослідні завдання.

12. Рекомендована література

Базова література:

1. Abrams M. The Norton Anthology of English Literature. New York : Norton & Company. 2655 p.
2. Bennett Robert A. Introduction to Literature. Lexington : Ginn & Company, 1991. 614 p.
3. Carlsen R. Western Literature. Themes and Writers. USA : MacGraw – Hill, 1997. 786 p.
4. Solomaha E. The brief Encyclopaedia of English literature. K. : Alterpress, 1998. 544 .
5. The New Encyclopedia Britannica. – Chicago : Encyclopedia Britannica Inc., 1993. Vol. 2. 982 p.
6. The World Book Encyclopedia. – World Book International, 1994. Vol. 2. 702 p.

Допоміжна література:

1. Аникин Г. В. История английской литературы : учеб. для студ. пед. спец. 4-е изд., перераб. и испр. М. : Высш. шк., 2005. 432 с.
2. Анненкова О. С. Зарубіжна література XIX століття : європейська реалістична проза 1830-1880-х років. К. : Знання України, 2006. 438 с.
3. Блум Г. Західний канон : книги на тлі епох: пер. з англ.. К. : Факт, 2007. 720 с. (Серія «Висока полиця»).
4. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження : навч. посіб. для студ. ВНЗ. К. : Центр учбової літератури, 2007. 247 с.
5. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XVII – XVIII століття : навч. посіб. [для студ. ВНЗ]. К. : Центр учбової літератури, 2007. 292 с.
6. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. 2-е вид., перероб та доп. К. : Центр учбової літератури, 2009. 400 с.
7. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XX століття : навч. посіб. 3-тє вид. К. : Центр учбової літератури, 2011. 488 с.
8. Давиденко Г. Й. Історія новітньої зарубіжної літератури : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2008. 274 с.
9. Денисова Т. Історія американської літератури XX століття : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.; Нац. акад. наук України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. К. : Києво-Могилянська академія, 2012. 486 с.
10. Наливайко Д. С. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму / Наливайко Д. С., Шахова К. О. К. : Заповіт, 1997. 464 с.
11. Пригодій С. М. Американський романтизм. Полікритика : навч. посібник для студ. філол. спец. вищих навч. закл. К. : Либідь, 2006. 440 с.
12. Шаповалова М. С. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження / Шаповалова М. С., Рубанова Г. Л., Моторний В. А. 3-тє вид., перероб. і доповн. Львів : Світ, 1993. 312 с.

13. Інформаційні ресурси

The English Literary Canon. URL: <https://sites.google.com/site/theenglishliterarycanon/>
 English Literature Forum. URL: <http://www.englishliteratureforum.com/>
 Luminarium: Anthology of Middle English Literature (1350–1485). URL:
<http://www.luminarium.org/medlit/>
 Luminarium: 16th Century Renaissance English Literature (1485–1603). URL:
<http://www.luminarium.org/renlit/>
 Luminarium: Seventeenth Century English Literature (1603–1660). URL:
<http://www.luminarium.org/sevenlit/>
 The Victorian Web. URL:
<http://www.victorianweb.org/index.html>
 American Literature | Short Stories and Classic Literature. URL:
<http://www.americanliterature.com/>
 American Literature Sites. URL:
<http://public.wsu.edu/~campbelld/amlit/sites.htm>
 The Norton Anthology of American Literature Student Website. URL:
<http://www.wwnorton.com/college/english/naal7/>
 American Writers. URL:
<http://www.americanwriters.org/>